

„Edinost“

I sja enkrat na dan, razen sedel in p...nikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto ..... 34 kron
za pol leta ..... 18 „
za štiri leta ..... 6 „
za en mesec ..... 2 kroni

Naročnino se plačevati naprej. Na naročnike brez priložne naročnine se upravnice ne obračuna.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 včr.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 včr.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

Se računajo po vrstah in petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati ločno Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccola št. 3, II. nadst.

odgovorni urednik Frau Godnik.

Lastnik konsorcijski lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcijski lista „Edinost“ v Trst

Ljudstvo italijansko — odpri oči!

(Dopis.)

Ljudstvo italijansko, v kolikor ti je živeči v monarhiji Habsburgov, ti si doživelo te dni veliko sramoto. Dogodilo se ti je huje, nego najhujša krivica, ki bi ti jo mogel povzročiti neprijatelj izven tebe: bodi drugorođec, narodni nasprotnik, bodi katerisibodi drugi činitelj v javnem življenju! Osmeni se! In sicer vnovič! Smešnost ubija. To je najhujše, ki se more dogoditi bodi posamičniku, bodi narodu, ki stoji v areni, hoté križati z drugimi narodi — meče uma!

In tebi, ljudstvo italijansko, res ni trebalo tega.

Nikdo te ne preganja. Država, v katere okrilju živiš, ti je naklonjena celó preko dovoljenih mej in ureja razmere tako, da si privilegovani narod — čeprav živiš v državi, ki je vse svoje uredbe slovesno postavila na princip enakopravnosti in je torej izključila vsaki privilegij! Da, velik privilegij uživaš ti, italijansko ljudstvo v teh primorskih pomorskih pokrajinah! V odločni manjšini si; v ničemer se ne odlikuješ, kar bi te postavljalo nad tvoje drugorodne sodeželane, nad večino prebivalstva. Najmanj pa v svoji važnosti za državo.

In vendar ti država v vsakem pogledu daje prednost pred sodeželaní, ki niso tvojege jezika. Ne mislimo rekrimirati tu radi tega. Samo konstatirati smo hoteli notórično resnico: privilegovani narod si pred nami, ki smo tu večina, avtohtono prebivalstvo!

In to poslednje ti-li je mari sovražno? Kdor ti to pravi: ta laže, ta te zavaja, ta ti uliva strupa v tvoje srce! Ne, mi te ne sovražimo, o italijansko ljudstvo!

In vendar, da-si v resnici nimaš sovražnikov, da-si te jedni favorizirajo na vse načine, a drugi ne zahtevajo od tebe nič drugega, nego da si urediš postopanje tako, da bodo mogli poleg tebe mirno živeti — vendar si se bilo dalo zavesti, da si svojemu življenju postavilo na čelo, da si svojimi zastopniki na Dunaju izvolilo ljudi, ki le smešijo povsodi sebe in — tebe. Ravno te dni se ti je dogodilo zopet: osramočeno, osmešeno si bilo. In to te mora peči v dušo tem huje, ker so ti nakopali sramoto na glavo.

PODLISTEK 29

Vladimir.

Hrvatski spisatelj Avgust Šenoa, prevel M. C. t. č.

II.

»Iz Požuna?«

»Da, ravno od tam. Ko je vse sililo v njih, naj pripovedujejo novice, je začel jeden počeskih podžupanov, ki je ablegat, na široko govoriti o škandalu, v katerem je tvoj mož igral glavno vlogo.«

»Pa je res vse tako, kakor ste rekli?«

»Do jednega lasu tako, dušica, sirota moža!«

Klara je stala sredi sobe kakor kamen. Bila je blede kakor smrt, očesi sta se ji, sipajoči živi ogenj, vrtili neprestano, ustnici sta jej drhteli. Misli ji je bilo, da jo je popala omotica, da se zgrudi sedaj pa sedaj, ali naenkrat se je vsklonila, stisnila zobe in pesti ter iztisnila iz grla zamolklim glasom: »meje se:«

»Eh, pa dobro!«

»Kaj ti je, za Boga«, je zavpila Ljubica, »na pomoč! Kisa!«

»Molčite teta«, jo je zavrnila Klara,

»čemu te neumnosti?«

»Ti hočeš potovati?«

ker so te osmešili pred svetom oni, ki so se ti — kakor rečeno — usilili za voditelje, katerim si slepo poverilo svoje zaupanje!

Ves svet vidi že davno in le ti ne moreš sprevideti, da zastopniki tvoji niso resni ljudje! V zasmeh so vsemu političnemu svetu. Ali za seboj vlečejo tudi tebe, o italijansko ljudstvo, v prokletstvo smešnosti!

Odprí oči! Spregledi! Uveri se, da oni, ki so ti dan na dan kapljali v dušo strupa sovražstva do nas, tvojih sodeželanov, so ti najhujši neprijatelji. Kajti boj, ki vihira med nami in teboj, ne opustí samo naših livad, ne ubija samo naše blaginje, ampak opustoša tudi tvoje livade in ubija tudi tvojo blaginjo! Sovražstvo tvoje do nas je artifičialno, ti ni prišlo iz duše same. To sovražstvo so ti sugerirali, da v tem sovražstvu postaneš slepo in da ne boš videlo, kje je — parazit, ki se redi ob tvojih žuljih in tvojem mozgu!

Mi pa ti nismo sovražniki, vse ti privoščamo iz sreče, češar trebaš za kulturno življenje in za gnetno blaginjo. Previdnost je odločila tako, da moramo skupno bivati! Kjer pa je skupno bivanje, tam ne more biti brez skupnih interesov!

Sovražstvo med nami in teboj ne obstoji po naravi. Isto je umetno importirano. Kdor pa je je importiral, ni storil tega — zapomni si to, ti italijansko ljudstvo v avstrijskem Primorju! — radi tvoje koristi, ampak radi svoje!

Baš te dni si dobilo dokaz, da je temu res tako. Videlo si, kako žalostno ulogo so igrali tvoji zaupniki na Dunaju. Osmešili so se na način, ki je redek v parlamentarnem življenju.

A ta njihova in — tvoja moralna nezgoda je le logična konsekvencia »politike«, ki so ti jo usilili tvoji »voditelji« in na katero so te bili saprisegli.

Moč tvojo izigravajo proti tvojim lastnim najbližjim sosedom, a ne na tvojo korist! Politika, v katero so te vpregli, je marveč v sužnjiški službi Nemcem na korist. Parlamentarna glasovanja radi gimnazijev v Celju in Pazinu so v kričečo ilustracijo, v njih je v živih črtah izražena smešnost, v katero so te, o italijansko ljudstvo Primorja, pahnili tvoji nesrečni in nevestni »voditelji«.

Strezni se torej, zlomi okove — izbeži se sovražstva, ki ti je bilo le sugerirano in spoznaj, da pota, po katerih te vodijo oni, ki so te te dni osmešili, ne vodijo do tvoje

»Ah!« se je nasmejela Klara.

»Vidiš! Hvala Bogu, da si se spametovala! Kolika sreča zate, da sem došla! Zdaj si se vsaj spametovala. Da, da, ta Dobranic mi ni bil nikdar všeč.«

»Da, teta, spametovala sem se.«

»Čuješ, Klara! Ti si bolna! Jaz ostanim to noč pri tebi, da ne bo kake nesreče.«

»Svobodno.«

In Ljubica je ostala tisto noč pri Klari, a Klara to noč prvokrat ni pogledala svojih otrok.

* * *

Zagrebčani so se čudom čudili. Klara Dobranická je zopet obiskovala vse plese in zabave, Klara je bila zopet kraljica mode, Klara se je zopet vozila s štirimi konji, Klara je dajala zopet silne banke. V zboru ogrskem je vihral najhujši boj, kjer je grmel Dobranic; v sreči Klarin je vihral demonski srd, katerega je gasila s šampanjcem. Ljubica pak je bila najvernejša zaupnica Klari.

Nekega jutra, po večerni zabavi pri gospej veliki sodkinji, je izletel lahan potni voz iz hiše Dobranickéve. Na vozu sta sedela Klara in mlad husarski častnik. Mlađič je spremljal gospo Dobranicko v kopelji, v Ro-

sreče, do varne bodočnosti! Oni te varajo, oni ne le, da ti ne govorijo resnice, ampak ti jo prikrivajo namenoma in brezvestno! Oni te pušćajo v povsem napačnih in krivih nazorih glede pomembnosti slovenskih sodeželanov tvojih. Izlasti prikrivajo dvojno. V prvič to, da so Slovani v Primorju že numerična moč, s katero moraš računati. V drugo ti prikrivajo moralno silo, ki jo imajo Slovenci v zvezi z drugimi soplemenimi brati v monarhiji. Ta moralna in numerična sila je element, ki te utegne zdrobiti prej ali slej, ako ne boš modro računalo z njim!

Ljudstvo italijansko, postani enkrat resno in začni razmišljati o svojem položaju! Razmišljaj, napravi si jasen koncept in računaj, da-li ni točk, ob katerih so tvoji interesi identični z našimi? In da-li ne bi bilo pametno in koristno za-te, da se glede onih točk, o katerih vlada navskrižje med nami, sporazumesh z nami, da pridemo do razmerja, kote poslednjene bodo ovirale skupne borbe za skupne interese!! Da bi sedanji italijanski voditelji privolili v tako sporazumljenje — to je seveda izključeno. Zato pa: čenež njimi, pa proti njim, oziroma preko njih glav!

Ta apel nam narekuje prepričanje, da naš medsebojni boj škoduje nam in tudi Italijanom. In zapomni si, italijansko ljudstvo v Primorju: tebi boljšega nima! Mi trpimo sedaj, to je res! Nimaš pa ti, narod italijanski, kaj od tega! Ne propadaš li materialno in — britko je to, ali resnica je — moralno?! — Sedaj si gospodovalna narodnost v Primorju, to je res? Ne vidiš pa, da je obstanek tega gospodovalnega položaja odvisen od volje, ki ni tvoja volja?! Ali ne vidiš, da se po tvoji slepoti, po tvojem nezmišelnem postopanju dosedanjem, že bliža resna nevarnost, da tu zavladajo naši in tvoji sovražniki!! — Ali ponavljamo, da narod italijanski v Primorju, ako ni v državni zvezi s kraljestvom, ne bo imel niti primerno toliko odporne sile proti Nemštvu, nego je imamo mi Slovenci, ako nemška nevarnost postane akutna. Če se torej ke-daj uresničijo gigantski načrti Bismarekovi, bo italijanski živelj v Primorju zmlet popred, nego pa slovenski!

Italijansko ljudstvo Primorja: razmišljaj!

gate, ter se povrnil takrat, kadar ona. Na pragu otroške sobe jo je pričakoval Dobranic, nejevoljen ali miren.

»Dober dan!« je rekel ženi.

»Dober dan!« je odgovorila ona mirno, vrgši od sebe klobuk in mantilo.

»Klara, kaj si storila?«

»Kar tudi ti!«

»Kakor je Bog, tako je to laž in olrekovanje.«

»Jaz za se ne prišegam krivo, jaz za se pravim, da je resnica.«

»Klara!«, je iztisnil Dobranic, »kakor mi je Bog, laž je!«

»Ločiva se, ako te je volja.«

»Ne, midva morava do groba ostati skupaj. Prisega me veže.«

Klara je skomizgnila z rameni.

Oba sta živela skupno za-se, poleg sebe, brez sebe.

To je bilo drugo poglavje iz Dobranickévega romana.

Vse te slike so mu ostajale iz globine duše, ko se je sprehajal po svojem malem zavetju, vsi prizori iz minlih dni so mu prihajali pred oči, a na njegovem licu sta se pojavila bol in trpkost, kajti, ko je zlagal in zložil vse račune svojih doživljajev, moral je priznati, da je vspeh teh računov: »izgub-

Narodoslovje in politika v Avstriji.

(Dalje.)

Omenili smo poprej, kako so naši berlinski sinčki opustili svoje predsodke proti Čehom. Kaj sledi iz tega za avstrijske in ogrske državnike: poučna dijaška potovanja od Hermanstadta do Inomosta, od Reke do Zakopana in Krakova (pristavimo iz Ljubljane in Trsta v Prago, iz Celovca v Črnovice) za vse narode; mladenčji bodo izpoznavali ne samo krasno naravo po krajepisni legi, ampak tudi kulturne zaklade posamičnih narodov: to je pravo centralizirsko društvo in potreba za vse.

Mi smatramo taka potovanja popolnoma resnimi, kajti mnogo političnih težav si delajo narodi, ker se ne poznajo pobliže, da-si niso tako oddaljeni drug od drugega. Tako si na Dunaju mnogo pripovedujejo o propadanju nemštva na Ogrskem, kar pa ni res; dozdeva se nam verjetno le to, da bo pokrajina na severni strani od Požuna in Mikolča enkrat češka — ker bo pisarni jezik tamošnjega naroda češki ali poljski, ko se enkrat prebudi prosti narod, in ko bodo lepe košice deklice rajše ljubimkemale s Čehi in Moravani, nego pa z črnookimi nesrodnimi Madžari.

Nemci v Avstriji in v nemškem cesarstvu gledajo lahko ta proces mirno in dobrohotno, da, celó povspešujejo ga naj! To velja tudi o Ogrih. Nemštvo na češki periferiji pa naj ostane! To bi bila nesreča za Čeha, ko bi hoteli počestiti vso deželo do vrha gor, ki obdajajo njihovo deželo. To vedo Nemci na Češkem, samo da se v svojem boju ne poslužujejo včasih pravih sredstev. To pa velja tudi o Čehih. Če se bo Nemčija glede prebivalstva tako množila kakor zdaj, naraste njeno prebivalstvo na 60 do 70 milijonov. Ko bi pa tam, kjer zdaj prebivajo Nemci, stanovali kdaj čehizovani nemški renegati, bi to bila nevarnost za Nemčijo; ta pa bi morala z elementarno silo odstraniti to nevarnost.

Vendar — to so strahovi!

Tisti avstrijsko-ogrski državnik, kateri zaresno poštevja vse te narodoslovne stvari ter dobro pozna množico ohranjujočih činiteljev, s katerimi more vzdrževati to lepo in potrebno monarhijo, se ne bo bal za državo.

ljeno življenje, da, izgubljeno — da je njegovo srce prestreljeno notri skozi sredo. Klara je izvedela, da si jej mož ni izneveril v Požunu, da so bili glasovi o ljubkovanju z baronico gola laž, da je bil res povod dvoboju skozi in skozi političen, da je Dobranic s tisto baronico, ki je zapustila svojega moža, ker je bil pijanec in surov betjar samo dve kadrilji plesal! Klara je izvedela, da je bilo vse to samo babja spletká, maščevanje one zlobne udove, ki je bila postala žrtev Klarine ljubezni. Dobranic je bil opravičen pred svojo ženo, pred očmi sveta. Ali Klara? Zavedena po strasti je zagrešila, omadeževala je ime svojega moža. Za njo ni bilo opravičenja; ona je mogla zmanjšati svoj greh samo tihim kesanjem, pravo materinsko skrbjo. Ali Klara je ostala Klara, strasna in ponosna tudi po svojem grehu. Z bučno zabavo, razkošnim življenjem je hotela udušiti glas kričeče vesti in neprestano omamljena odbijati od sebe strašno resnico. Deo svojo je negovala to se ne da tajiti; ali ne z ljubeznijo trezne razsodne matere, ki dela, da iz nežne mladike vzgoji zdravo, čisto debló, ampak s tistim slepim strastnim razvajanjem, ki obožuje deo, ki se udaja vsaki krivi volji otroka, ter vse otroške pogrške smatra za pametne ter jih očitno odobrava. (Pride še.)

Ta Avstrija je tako lepa, to šlovesko sodelovanje Germanov, Slovanov in Ogrov je tako velikanska evropska potreba, da moramo zaključiti z besedami: »Ustvariti bi se morala, ko bi je že ne bilo.«

S temi navdušenimi besedami je Kirchbach zaključil svoja duhovita in plemenita izvajanja.

(Pride še.)

Politični pregled.

V Trstu, 12. feb. 1902.

O položaju. Nikdo ne bi mogel zameriti nam siromašnim Slovincem, ako bi občutil te dni nekaj kakor zadoščenje. Enkrat vsaj smo bili tudi mi na vrhu diskuzije o naši avstrijski mizeriji. Ime Slovencev je bilo te dni v vseh nemških ustih gori od Bodenhacha pa doli do — »Triester Tagblatta.« Ali to je ravno: nekaj so le norce brili iz nas, sedaj pa — govore o nas. To pot niso mogli drugače, nego priznati, da so tudi slovenske razmere integralen del — avstrijske mizerije. Kdor je hotel te dni govoriti o parlamentarni in politični situaciji, in o šansah za zboljšanje te situacije, ta je moral govoriti tudi o Slovincih. »Celjsko vprašanje« je postalo eden oglov situacije.

Vse se je zanimalo, kako izpade glasovanje o Celju. Ali glej: tudi sedaj, ko je preseljeni grof Stürgkh izsilil svojo resolucijo, ni posebej nenavadno zanimanje.

Vsa znana peresa, ki so poklicana, da rišejo položaj v drugačni, (umeje se: lepši luči, nego je res, so sedaj na delu, da dokažejo, da celjsko vprašanje že izgublja svoj akutni značaj. Slovenski poslanci da so se že izdatno pomirili in da že treznejše in hladnejše sodijo o stvari. Temu v dokaz se navedajo razna »znamenja«. Jedni opozarjajo, da grof Stürgkh sam ni tako hudo mislil, a nekaj da so Nemei morali storiti radi — volilcev. Lep izgovor to, ko pa so oni popred sistematično hujskali volilce!

Drugi pripovedujejo, da je g. Hartel obljubil poslancem, da vsoprednice ostanejo v Celju vzle Stürgkhovi resoluciji. Tretji so tako srečni, da se sklicujejo na neki članek v »Neues Wiener Tagblatt« — o katerem trdijo, da je bil spisan v slovenskih krogih in po katerem se daje sklepati, da Slovenci sploh niso nikdar mislili na skrajne korake radi celjskega vprašanja. In četrti se sklicujejo na pogovor d. r. Tavčarja z dopisnikom nekega češkega lista. Dr. Tavčar da se je sploh principiuelno izjavil proti obstrukciji, ali eventualnim sklepom stranke bi se uporabil tudi on.

V celjskem vprašanju on ne bi bil nasproten kompromisu. Srednješolsko vprašanje na Štajarskem naj bi se definitivno rešilo. 400.000 Slovencev imajo pravico do dveh višjih gimnazijev in do ene višje realke. — Poučni jezik naj bo slovenski, ali dijaki naj se nauče nemščine, katere potrebujejo v konkurenčnem boju! Radi krajev, kjer naj bi se ustanovili ti zavodi, se ne treba posebej razburjati, da se le stvar namenu primerno uredi! Ali predlog grofa Stürgkha je udarec v obraz slovenskemu narodu in ga nam ni možno vsprejeti.

O takih razgovorih je težko delati opazke, ker se ne more vedeti, do kje segajo avtentični podatki in kje pričenjajo — žurnalistični dodatki. Toliko pa vendar povdarjamo, da se nam oba zadnja stavka ne vidita prav v soglasju. Ako namreč jemljemo v poštev, ker so Nemei zatrjali. Nemei so izjavljali namreč, da oni niso proti tej kulturni potrebi Slovencev, ampak le proti vsoprednicam v Celju. Šlo jim je torej ravno za — kraj!!

V to so oni položili vso važnost in ta okolnost je dajala Stürgkhovi resoluciji pravo barvo! In kakor kaže: polagajo jo tudi Štajerski Slovenci. Če le-ti resolucijo rečenega grofa občutijo kakor udarec v obraz, jo občutijo ravno radi tega, ker se jim vidi prevažno, da vsoprednice ostanejo ravno v Celju! Razburjajo se torej ravno radi — kraja!

No, zaključimo. Diskuzija o položaju se vrši sedaj s posebnim ozirom na eno kulturnih potreb slovenskih! — Naši poslanci so zadobili ugodno šanso v roko; gledajo naj, da jo bodo znali tudi izkoriščati!

Zopet »afera« na Ogrskem. Na Ogrskem imajo zopet afero, ki dokazuje vnovič, kako Madjari ne poznajo nobenih obzirnosti tudi navzgor, čim se čutijo užaljene ali zadete v čem.

V kolikor je prodrlo v javnost, je stvar takale:

Nadvojvoda Fran Ferdinand je pozval predsednika katoliške ljudske stranke, grofa Ivana Zichy-a, naj ga spremlja na njegovem potovanju v Petrograd. Ko pa je ministerski predsednik ogrski izvedel o tem, je storil vse možno in se je obrnil celo do cesarja samega, naj prepriča to, da bi grof Zichy spremljal prestolonaslednika. In ministerski predsednik je dosegel, kar je hotel. Nadvojvoda je nekega dne pozval Zichy-a k sebi in mu prijavil obžalovanje, da ga ne more, kakor je bil namenil, vzeti seboj za spremljevalca na Rusko.

Ta dogodek je prišel sedaj v javnost. Po čegavi — krivdi? Tega ni možno pogoditi. Užaljeni in ogorčeni pa so na vseh straneh. Katoliška ljudska stranka je užaljena, ker je bil nje šef odklonjen, liberalci in Židje so razkačeni, da je imel »katolik« spremljati nadvojvodo, vladna stranka pravi, da to ne gre, da bi se načelniku strogo opozicijske stranke poverjala taka važna misija. »Neodvisnjaki« napadajo tudi grofa Goluchowskega, kateremu očitajo tudi nepoznanje ogrskih razmer. Sicer da bi bil že v prvem stadiju vložil svoj veto. Skoro gotovo pride tudi ta »afera« v parlamentu v razpravo. Dunajske liberalne novine pa trdijo, da je s tem, da pride afera v zbornico, katoliška ljudska stranka dosegla, kar je hotela doseči: na ta način pride do prilike, da se izjavi o stvari, o kateri bi sicer morala molčati. Je že tako: Madjari ne poznajo obzirnosti do nikogar, ko jim je braniti svoje, četudi najkrivičnejše stališče.

Resnica o Srbiji. Iz Belegagrada nam je došla brošurica s prevodom interwiewa, ki ga je imel dopisnik »New-York-Heralda« (pariške izdaje) s kraljem Srbakim o lažeh, ki so jih dunajski šmoki trosili v svet v zadnji čas o kriljavi dvojici.

Evo glavne podatke iz te brošurice!

Kralj je rekel imenovanemu dopisniku: »Vi zamorete izjaviti od moje strani, da so absolutno lažne vse vesti, ki se nanašajo na mojo abdikacijo, ali da obstoji kakšna agitacija v moji deželi z bok prestolonasledstva; recite, da zamorete take vesti edino prihajati od sistematskih neprijateljev moje dinastije ali pa od ljudi, katerih možgani so zmešani. Take vesti so docela fantastične in ravno toliko verjetne, kakor bi bila vest, da imajo ljudje po beligradskih ulicah peroti!

»A nasledstvo, vaše veličanstvo?« — je vprašal dopisnik.

»Kar se tega tiče«, je odgovoril kralj, »imate mojo izjavo pred skupščino v odgovoru na addresso, katero mi je ista predložila.« — (Tu je kralj izjavil svojemu narodu, da on tega vprašanja ne smatra za nujno, in narod je soglašal z njim).

»Je-li v tem kaj pameti, Vas vprašam«, je dejal kralj, ki je bil sedaj videti razburjen ter je govoril hitro in energično, »če se povdarja že sedaj, da v mojih in kraljičininih letih ne bo naslednika? Po okolnostih ne morem nikakor dopustiti takega vprašanja. — Če bi imel — brata, bi bilo obče stanje drugačno. On bi bil naravni prezumtivni naslednik. Na žalost ne spadam v to kategorijo in nimam družinskega naslednika. — Toda mi imamo lahko naslednika vsaki čas. Zato bi, po mojem menenju, ustvaril le nove komplikacije, če bi si imenoval naslednika, ki mi ni udan in ki bi takoj postal pretendent. — Zato, in s pogledom na vladanje 20—30 let pred menoj, ne uvidevam nujnosti, da bi si ob takih okolnostih imenoval naslednika. Narod pa se v tem slaga z menoj. — Po preteku 10 let še le bi se stvar mogla iznesti pred narodno zastopništvo, če bi ne imel otrok. Kralja holandskega so neprestano nadlegovali radi prestolonasledništva. In še le v starosti se mu je rodil otrok.«

Dopisnik je vprašal dalje: »Hoče-li Vaše Veličanstvo odgovoriti na trditve, da je vprašanje o abdikaciji kraljica iznašala iz gmotnih razlogov?«

Kralj je odgovoril z indignacijo:

»Niti jaz, niti kraljica je kdaj govorila o tem vprašanju. Jaz sem skrival pred kraljico časnike, v katerih se nahajajo novice o tem, toda po nesreči jej je jeden padel v roke. Oa je prišla k meni zelo razžalostena ter me vprašala, zakaj jej nisem rekel, da se objavljajo tako sramotne, lažne in podle trditve.«

»Če bi jaz želel abdicirati, bi to storil za časa proklamacije. Tedaj je živel moj oče in jaz bi mu bil lahko izročil vladne uzde.«

Na vprašanje, hoče-li kraljica oporeči,

je odgovoril kralj hitro: »Vsako besedo takih nesramnosti! Kraljica ni nikdar niti pomislila na abdikacijo. Istotako so lažni doštavki, da je kraljica predlagala svojega brata za prezumtivnega naslednika. Ne, kraljica ni nikdar govorila o taki infamiji.«

O nekih prodrlostih tega interwiewa glede kraljice Drage poročimo še jutri.

Na pogrebu umorjenega bolgarskega ministra Kančeva je došlo v Sredu do jako razburljivih prizorov. Ko se je sprevod začel pomikati od katedralke po kolodvorski ulici proti pokopališču, je pred neko gostilno med dvema Makedoncema — katerih jeden je pristaš prejšnjega predsednika najvišjega komiteja, Borisa Sarafova, drugi pa pristaš sedanjega komiteja — nastal prepir, v katerem sti stranki rabili bodala in revolverje. Pet strelcev je padlo hitro zaporedoma, jedno okno je zažvenketalo, a udeležnikov pogreba se je polastil grozen strah. Ptuji konzuli so se umaknili v strahu pod varstvom svojih slug. Konji mrtvaškega voza so se splašili, voz s krsto toliko da se ni prebrnil. Konečno se je posrečilo policiji da je prišla razgrajča. Sprevod se je pomikal dalje. Ali komaj da je ministerski predsednik Danev zaključil svoj nagrobni govor, je kar nenadoma spregovoril neki Makedonec, ki je z ozirom na umorjenega in morileca (kateri poslednji se je, kakor znano, ustrelil takoj po storjenem činu), začel govoriti tako-le: »Krščani! Bogatini in ubožci! Pravični in grešniki! Dve žrtvi sti padli! Ena je bila prenešana v grob kakor Krist, druga se izroči zemlji kakor Judež. .... V tem hipu je zasvirala godba in je preglašala nepoklicanega govornika, ki je še zaklical občinstvu: »Vi ste me že razumeli.« Pri njem so našli potem tudi koncept njegovega govora, v katerem izjavlja, da soglašajo z umorstvom ter da bi, ako bi trebalo, tudi tako storil.

Tudi če temu dogodku ni možno pripisovati nobene aktivne politične važnosti, vendar je simptom, kako razburjeni so duhovi radi — še neodrešenih bratov.

Grožnje z revolucijo v Belgiji.

Ker so v večerajšnji poslanski zbornici v Bruslju imeli razpravljati o predlogu socijalističnih poslancev, naj se nvede splošno volilno pravo, je vlada odredila najstrožje priprave, da se preprečijo nemiri. Vsa policija je bila na nogah in vse vojaštvo je bilo konsignirano. Ulice, ki vodijo v parlament in v kraljevo palačo, je policija zaprla. No, v večerajšnji seji ni prišlo do razprave o tem socijalističnem predlogu, vsled česar je seja potekla povsem mirno. Po seji pa je množica pred parlamentom pozdravljala socijalistične poslance ter se podala pred uredništvo socijalističnega časopisa »Le Peuple«, kjer je istemu priredila ovacijo. Socijalistični poslanci Vanderwelden se je približal oknu uredništva in je od tam imel govor do množice, v katerem je med drugim izrekel grožnjo, da socijalisti uprizoré revolucijo, ako se bo zbornica branila vsprejeti predlog socijalističnih poslancev glede splošne volilne pravice.

Tržaške vesti.

Umrli je danes, ob 1. uri popoldne šestnajstletna mladenka gospica Olga Rakuša, hčerka gospoda Frana Rakuše, uradnika tržaške posojilnice in hranilnice. Pokojna gospica je bila že več časa bolna in je vsled bolezni morala zapustiti mariborsko učiteljsko, kjer je bila med najprirednejšimi gojenkami. Pogreb prerano umrle pokojnice bo jutri, v četrtek ob 3¹/₂ uri popoldne iz hiše št. 18¹/₂ v ulici Scuole novoe pri sv. Jakobi, v cerkev sv. Jakoba in od tam na pokopališče.

Seja mestnega sveta. Nocoj ob 7. uri zvečer bo tajna seja mestnega sveta tržaškega; na dnevnem redu so razna imenovanja.

»Slov. Narod« je v zadnji sobotni številki pisal na naš naslov, mej drugim, tudi to, da se je naš list v polemiki se »Soča« gledé Govekarjeve afere zopet enkrat pošteno urezal in korenito blamiral ter da se hoče s sofinzi izvleči iz zagate, v katero da je zalezal. Nam se pa zdi, da se naš list v tej aferi ni prav nič blamiral ter da bi obširni in stvarni odgovori G. Govekarju mogli zadostovati ne le »Narodu«, ampak tudi »Soči«. No, kdor je hotel res spoznati resnico, ta si je ustvaril svojo sodbo. Za druge pa se ne bomo pehali dalje. Raje naj omenimo še interesantno trditev »Slov. Naroda«, češ, da »čence in neprestana bevskanja »Edinosti«

narodno-napredni stranki več škodijo, nego klerikalni spletkarji.« Ali je res? Kako to? V »Narodu« da bi bilo kaj tacega?! Oterimo si malce očesi, da bomo bolje čitali! In vendar je res tu, črno ne belem, v »Slov. Narodu«. Ali kako je mogoče to, da bi mi toliko škodili narodno-napredni stranki, ko vendar moramo čitati v »Slov. Narodu« in »Soči« dan za dnevom in v vseh možnih in nemožnih variacijah, da »Edinosti« nima nobenega upljljiva, da je nikdo več ne posluša, da je povsem brez pomena, kar ona govori, da je »stara solzava bava« itd. itd. Kako more torej tak list — povdarjamo tak list! — škoditi komursibodi, posebno pa stranki, ki po zatrdilu svojih kolovodij drvi od zmage do zmage?! Erkläret mir Graf Oerindur, diesen Zwiespalt der — Behauptungen! Logika, kam si se zgubila?!

»Soča«, ki se je nepoklicano in (po svoji navadi) na skrajno žaljiv način in s surrovimi napadi mešala v polemiko mej nami in gospodom Govekarjem, (posvetivši tej stvari kar tri ali štiri daljše novice, na katere nam ni bilo potreba stvarno reagirati, ker smo to storili obširno v svojih odgovorih Govekarju) je zdaj strašansko razburjena, ker smo jej odgovorili, kakor jej »pritiče«. Kaj ne — g. Andrej?! V treh sestavkih (v uvodniku in v dveh noticah) se zopet peča z nami ter obljublja še nadaljnjih zavrnitev! Čakajmo torej in potrpiamo, da se iztrese »Soča«, oziroma gospod Gabršček! Odgovor naš, — ako se nam bo sploh zdelo potrebno odgovarjati, bo kratek. Mi se poprijemamo obširnejše polemike le v slučajih, kedar gre za vprašanja, ki se tičejo splošne in posebne naše narodne koristi, za strogo osebne stvari imamo le toliko prostora, kolikor je nujno potrebno.

Konstatiramo. List »Trieste« je v svoji polemiki proti nam in nekaterim laškim listom trdil, da Trstu ne preti nikaka nevarnost strani Nemecev. To trditev vzdržuje tudi v zadnji notici, katero je te dni naperil proti nekim ruskim listom, ki so se v tej stvari postavili na našo stran. Kakor pa ni »Trieste« v prvih tozadevnih noticah navel nikakega dokaza v podporo svoje trditve, tako ga ne najdemo tudi v tejslednji in ravno to je najboljši dokaz, da so naše trditve prav lepo odgovarjale — resnici.

Latinska ljubezen do bližnjega po smrti — ali kali? Naši cenj. čitatelji se spominjajo nesrečne smrti vrle narodne devojke Ivanke Antončič, pevke pevškega društva »Zarja« v Rojanu, katero je nedavno na ognjišču zadela kap, kakor smo že poročali. Društvo »Zarja« — to se pač samo po sebi razume — je svoji udinji zapelo par ganljivih nagrobnic, počastilo je pa pokojnico tudi z lepem vencem v narodnih travkohl.

Pokojnica je zapustila ubogo mater — udovo-perico, ki gotovo nima družega, nego roki, s katerima si mora krvavo služiti svoj kruh. Žena je izvrstna perica, kar spričuje dejstvo, da je bil g. župnik Jurizza štiri leta z njenim pranjem popolnoma zadovoljen.

Po smrti hčerke Ivanke pa je isti g. župnik naenkrat našel, da bi mu lepše prala neka eikorjašica.... Ne da bi bil navedel kakov razlog zato, odvezl je ubogi udovi delo ter ga oddal drugam.

Nam seveda ne pride na kraj pameti, da bi hoteli g. župniku predpisovati, komu naj daje prati svoje umazano perilo; ker pa Rojančani, ki so enkrat taki, da pazijo na vsako dejanje in nehanje ga. župnika, hočejo vedeti, da je g. župnik še le po udeležbi društva »Zarja« na pogrebu izvedel da je bila pokojnica pevka tega društva, ter da je bil med tem dejstvom in med oddajo pranja eikorjašici vzročna zveza: sledilo bi, da se je g. župnik še po smrti pokojnice in nad materjo maščeval radi tega ker je bila pokojnica — zvesta hči svojega rodu. Po smrti maščevanje nad poštenjem! Res čudno je krščanstvo izvestnih katoličanov!

Razmišljanje ob zaključku pusta. Pišejo nam: Ko sem danes zjutraj začel razmišljati o ravnokar minolem pustu, sem prišel do zaključka, da se mi Slovenci ne moremo tožiti glede na pustne zabave! Plešalo se je na vseh koncih in krajih in to vkljub temu, da nam naši — »dobri« — sedje niso dali na razpolago svojih večih dvoran! No, mi smo s tem prihranili kak stotak, mej tem ko so oni zgubili — tisočakov!

Ker je pa letošnja zima precej mila —

jel se je tudi pri naših nasprotnikih tajati led in je upanja, da nam v nedolgi bodo-žnosti dovoli zopet očiščeni vstop v svoja gledališča!

Do tega koraka dobrih sosedov je naj-več pripomoglo to, da so imeli oni vse pred-pustne zabave uprav malo obiskane, mi pa — narobe! Uverili so se, da z bojem, ki so ga izzvali s tem, da so nam bili odrekli svoje veče prostore in sosebno gledališča, je bil le udarec po vodi! To je bila prava lekci-ja za lahonske prenapeteže, ki so morali sprevi-det, da se brez nas, ali celó proti nam, ne da tako lahko izhajati v javnem življenju in pov-sod tam, kjer prihajajo gnotne koristi v poštev.

Mi smemo biti torej zadovoljni z moral-nim kakor tudi materijalnim vspehom vseh naših predpustnih zabav, česar ne morejo trditi o sebi oni — ki nam strežejo po živ-ljenji! In to je tudi nekaj!

Naša mladina je kaj žilavo nastopala vso pustno sezono in je imela dokaj uprav-povoljnih vspehov. Isti mladini bi imeli sicer marsikaj očitati — osebno, kar se tiče nego-vanja svojega materinega jezika (in kar bomo tudi očitati ob vsaki primerni priliki, ne menč se za morebitno zamero), ali za da-nes hočemo le zabeležiti krepki nastop naše mladine v socialnem življenju tržaškem v tej predpustni sezoni, ter izrekamo le nado, da se bo v sedanjih mirnih in resnih časih na-daljevalo resno delo. A to vsikdar na čisti narodni podlagi — da bomo vsikdar in po-vsodi dokazovali v prvi vrsti to, **kako sami spoštujemo sebe, narodnost svojo in jezik svoj!!** Drugače — to povemo že danes — bo šiba pela.

Ob zaključku naj še povemo, da je le-tos izostalo vsako izzivanje med Lahi in Slo-venci, kar nam vzbuja upanje, da se razmere vendar ublažijo in da bo možno skupno mirno življenje in tekmovalstvo v — dobrem.

Nove franko-znamke. S 15. februar-jem t. l. se uvedejo nove franko-znamke po 36 stotink, ki so določene za enotnost fran-kovanje priporočenih tuzemskih pisem do 20 gr. teže. Te znamke se bodo dobivale od zgoraj omenjevega dne nadalje na vseh e. k. poštah uradih in v prodajalnah poštah vrednotne.

Pomiloščenje. Cesar je pomilostil onega Valentina Romano, ki je bil od tržaškega porotnega sodišča obsojen na smrt, ker je v minolem juniju v zagati Forno umoril svojo ženo. Smrtna kazen mu je spremenjena v dosmrtno ječo.

Izpred naših sodišč. Radi krive pri-sege. Pred tržaškim deželnim sodiščem stala je včeraj 39letna Helena Drioli iz Isole obtožena krive prisige. Drioli je bila namreč pred časom kupila od Jurija F. Sposito več-krat po več sodov vina. Ko so se sredi leta 1900 primerjali računi, nastal je med Drioli in Sposito prepir radi svote 324 kron. Drioli je trdila, da je plačala, Sposito pa, da ni pre-jel. Vsi pred tega je Sposito tožil Heleno Drioli radi te svote. Na razpravi pa je Drioli pri-segla, da je plačala omenjeno svoto in na podlogi tega je Sposito izgubil pravico to svoto tirjati; tožil pa je potem Heleao Drioli radi sleparije, storjene potom krive prisige. Ker pa včerajšnja razprava ni doka-zala, da je Drioli krivo prisegla, jo je sodni dvor rešil obtožbe.

Javno nasilstvo. 20 letni sobni-slikar Alojzij Decampo stal je včeraj pred tr-žaškim deželnim sodiščem, obdolžen javnega nasilstva. Dne 23. decembra t. l. je bil nam-reč po redarjih aretiran in jih žalil, ker so ga pozivljali naj ne razgraja. Decampo je bil takrat pijan. Sodišče pa ga je vsesjedno spoznalo krivim in ga obsodilo na 18 meseč-no težko ječo.

Eksplodizija na parniku »Zora«. Vče-raj zjutraj eksplodirali so na parniku »Zora« iz Dubrovnika, ki je zasidran v našem zalivu, plini, kateri so se razvili iz na parniku ukr-čenega premoga. O tem bili so deloma težko, deloma lahko ranjeni; kapitan Alojzij Her-dalo iz Dubrovnika, ter mornarja Fran Hvali-lic iz Plomina in Anton Pabaškovič. Neki drugi mornar pa je vsled eksplozije zletel v zrak, a je na srečo pal potem v morje in si ni storil nič hudega. Vse tri ranjence so v čolnu odveli na obalo in od tam z vozom v bolnišnico. Hvali-lic in Pabaškovič sta močno opečena, Hvali-lic pa je poleg tega še zlo-milo nego.

Velika nesreča v Sr. Križu. Včeraj ob 11. uri zjutraj dogodila se je v sv. Križu v nekem kamenolomu, kjer rijejo kamene za dela na gradnji vodovoda, velika nesreča. Ko sta namreč delavca Ferdinand Coletta iz

Italije in Fran Andrejčič dokončevala neko-mino, se je ista, ne ve se iz kakega vzroka, pre-j razletela, predno sta se delavca odstra-nila in sta bila oba močno ožgana in ranjena po kamenju, ki se razletelo na okoli. Colettiju je močno poškodovalo noge in obraz, An-drejčič pa ima desno oko tako nevarno ranjeno, da mu isto gotovo oslepi. Ko jima je tamošnji okrajni zdravnik podelil prvo pomoč, prepe-ljali so ju v tržaško bolnišnico.

Drobne vesti. Nesrečen zaklju-ček predpusta. Danes v jutro so v po-toku pod vilo »Nemec« v Rojanu našli ležati mrtvo truplo neznanega moškega. Isti je bržkone vinjen v temni noči padel v vodo ter tako nesrečno zaključil veseli predpust. — Odgovornost za to nesrečo pa le tudi na tiste, ki naši okolici ne privošči-jo niti par bornih svetilk... Ta nesreča priča tudi, kako potrebno bi bilo, da bi se rečni potok en-krat pokril.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 13. fe-bruvarja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za ci-vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica S. Francesco 16, hišna oprava, okvirji in šivalni stroj; ulica Acquedotto 8, hišna oprava; ulica Romagnola 107, hišna oprava; ulica Sanita 9, hišna oprava; ulica S. Marco 20, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 9.1 ob 2. uri popoldne 10. C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 751.7 — Danes plima ob 11.6 predp. in ob 11.16 pop.; oseka ob 5.11 predpoludne in ob 4.46 popoldne.

Društvene vesti.

»Slovansko pevsko društvo« vabi svoje pevke in pevce za danes sredo, dne 12. februarja na izredno skupno vajo v »Slo-vansko čitalnico«. Pust je (hvala Bogu) minul. Zato se odbor nada, da se bodo pevke in pevci vsaj od sedaj naprej jako redno ude-leževali pevskih vaj, tem več, ker dan kon-certa ni več daleč.

Javna zahvala. Podpisani se toplo za-hvaljuje gospodu Antonu Troben od sv. Ivana za podarjeni krasni knjigi ruskih pesmi. Istotako se zahvaljuje gosp. F. Klemen-čiču, ki je posredoval o tem lepem činu.

ODBOR

pev. društva »Kolo« v Trstu.
Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija je darovala gospica Reich-mannova 4 K mesto venca na krsto gospici Olgi Rakuševi.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Odprt grob.** V Kobaridu je umrl g. Ivan Gruntar, brat gospoda notarja Igna-cija Gruntarja in oče gospoda Rudolfa Grun-tarja.

× **Oddaja del na bohinjski želez-nici.** Razpisana je javna dražba za oddajo del bohinjskega predora. Ponudbe naj se vpošljejo železniškemu ministerstvu do 8. marca t. l. Predor bo tako širok, da bosta v njem položena dva tira. Delo mora biti dovršeno do konca leta 1905. Ponudbi mora biti priložena pobotnica, ki dokazuje, da je pezuinik plačal 1 milijon kron jamščine.

× **Nekaj Sežancem na srce!** Prejeli smo: Te dni mi je prišel slučajno v roke vojni list postaje južne železnice v Sežani, napisan od nekega narodnega trgovca iz Av-berja. Tiskovina je seveda nemška in izpol-njena tudi nemški. Pečat postaje sežanske je dvojen, zgoraj nemški, spodaj — laški!! V Sežani pečat tudi v laškem, ne pa v slo-venskem jeziku — to je že nekaj, česar bi Sežanci ne smeli trpeti! To ni častno za Sežano. Županstvo naj bi torej ukrenilo po-trebno, da na mesto laškega pride slovenski pečat.

Vesti iz Kranjske.

* **Ljudsko gibanje v Ljubljani.** Te-kom leta 1901 narodilo se je v Ljubljani 1161 otrok, umrlo pa je 1215 oseb, uraču-navši tudi one osebe, ki so z dežele prišle v tukajšnje dež. bolnišnico ter tamkaj umrle. Poročenih je bilo 397 parov.

Vesti iz Štajerske.

— **Občinski zastop trga Žalec** je sklenil soglasno energičen protest zoper ne-

žuvni napad na slovensko gimnazijo v Celju, ki je duševno in gospodarsko središče šta-jarskih Slovencev. Naši poslanci se pozivljajo k najostrejši, neizprosljivi obstrukciji.

— **Prosijo in — trosijo.** V zadnji seji so sklenili celjski mestni očetje zaprosit vsaj za 20.000 K državne podpore za poško-dovanje po zadnji povodnji. Istočasno pa se je prečitala zahvala nemškega »šulferajna« za večje darilo iz mestne blagajne. Ali bi ne kazalo vladi povedati o razsipnosti mestnih očetov!

— **Žalostno.** Na Rečici se je prepo-trebna podružnica družbe sv. Cirila in Me-todija razpustila. Bodi uzrok kateri-koli: ne-ugoden znak je to vsakakor.

Razne vesti.

† **Kosta Tausanovič.** V soboto je umrl v reški bolnišnici bivši srbski minister Tausa-novič. Pri njegovi smrti postelji je bila tudi njegova soproga, ki mu je zvesto stregla do zadnjega diha. Pokojni je bil svoječasno mej najuglednejimi prvaki radikalne stranke v Srbiji.

Pozneje je postal mučenik. Srd Milanov na radikalno stranko je zadel tudi Tausano-viča z ljuto silo. Prilika se je pokojnemu Mi-lanu nudila povodom Kneževičevega aten-tata. Ta je bila v pretvezo, da so tudi Tav-sanoviča vrgli v ječo in je bil seveda tudi obsojen kakor soudeležnik na atentatu. V ječi so ga mučili tako, da so mu zdravje popolnoma izpodkopali. In ko ga je bil se-danji kralj Aleksander pomilostil, je bilo že gotovo, da ta mučenik ne pride več do svo-jega zdravja. Od todi tudi bolezen, ki ga je sedaj vrgla na smrtno posteljo.

Da-si je bil pokojnik — izlasti v prej-šnjih časih — odločen pristaš velikosrbske ideje, vendar pa hrvatske novine spoštljivo pišejo o njem. »Hrvatska« piše n. pr.: »Mej tem, ko obžalujemo, da je bil Tausanovič v srbsko-hrvatskem sporu zaslepljen od strasti in megalomanije, ne moremo drugače, nego da mu izkazemo največjo čast, priznavši, da je za svoja radikalna načela in za svojo pa-trijotično opozicijo proti Milanu znal trpeti vsakovrstne muke ter je raje bil pravi mu-čenik, nego da bi popuščal in se pokoril. Radi tega: Slava mu!

Strašilo na pograbi. Minolega tedna so v Temešvaru odnesli na pokopališče bogato posestnico Marijo Szonkup. Krsta je bila že spuščena v grob in pokrita z zemljo in je množica že hotela odhajati. Kar se je začel iz globine groba zamolkel glas. Množica, vsa prestrašena, je začela bežati, prekopicaje se eden čez drugega! Slednjič pa se je vendar našel eden odločnejih ter hitel obvestiti obla-sti, da je Szonkup živa zakopana. Na po-kopališče je hitro prišla sanitarna komisija, ki je zopet dala izkopati in odkriti krsto. Žena je bila v resnici mrtva, ali gornja stran krste je bila iz polgurnega lesa, ki se je pod težo zemlje razpočila vsled česar je bilo čuti tista dva zamolkla glasa, ki sta se prestrašenim nazvočim zdela kakor obupni klici.

Proganjanje Poljakov. Iz Boehuma jav-ljajo: Državno pravdnštvo je uveljavilo obtožbo proti uredniku tamošnjega poljskega lista Wi-arns Polski, Antonu Brejskemu, ter proti uredniku »Gazete Tormske« in njegovi so-progi radi tega ker so namerjali iz-dati zbirko poljskih narodnih pesmi. To smatra prusko državno pravdnštvo za — hujskanje slojev človeške družbe!!

Kako je peštanska policija iskala Kečke-metija. Po vsem svetu je že znana nespo-sobnost peštanske policije, ki se je, zasledu-joča znanega Kečkemetija, nesmrtno blami-rala. Za ilustracijo naj služi sledeči slučaj. V Genovo je poslala policija dva detektiva, ki nista znala niti — zapeti italijanski. S seboj sta imela samo fotografijo glasovitega defraudanta, ki je pa bila docela nejasna. Ko se je policija v Genovi zadržila nad tem, odgovorila sta detektiva, da fotografija ni pravzaprav niti potrebna, ker da je Keč-kemetija najlažje spoznati po tem, da — po opisu tiralnice — nosi v roki kožnato torbo. V tej torbi je bil namreč denar, ko ga je Kečkemeti pomeveril. — Éljen!

Brzobjavna poročila.

Potovanje prince Henrika v Ameriko. BEROLIN 12. (B.) Sinoči je bil v kra-ljevi palači obed, katerega so se udeležili princ Henrik, državni kancelar grof Bülow in angleški poslanik Withe. Cesar Viljem in

poslanik sta spremlila prince Henrika, ki je o polnoči odpotoval v Kiel, na kolodvor.

Dogovor med Anglijo in Japonsko.

LONDON 12. (B.) Uradni vnanje stvari priobčjuje dogovor, sklenjen med Anglijo in Japonsko ter podpisan od markija Lansdownea in japonskega poslanika v Londonu Kayaskija. Dogovor je sestavljen iz uvoda in šestere čle-nov. V dogovoru je rečeno, da obe vladi gojiti željo, da se ohrani status quo in splošni mir na dalnjem ustoku. Ohrani naj se tudi integriteta Kitaja in Koreje.

Ta dogovor stopa že sedaj v veljavo in ostane v veljavi 5 let. Če pa bi bila jedna zveznih vlasti v hipu, ko bo imela nehati veljavo tega dogovora, zapletena v vojno, potem ima ta dogovor ostati v veljavi tako dolgo, dokler ne bo sklenjen mir.

Trgovinske pogodbe med Avstro-ogersko in Nemčijo oziroma Italijo.

BEROLIN 12. (B.) Wolfova pisarna je izvedela, da je vest, da so se trgovinske po-godbe med Avstro-ogersko in Nemčijo, ozi-roma Italijo podaljšale za jedno leto, neosno-vana, v kolikor prihaja Nemčija v poštev. Istotako ne odgovarja resnici trditve, da je misel naj bi se pogodbe ne odpovedale, izšla od strani Nemčije.

Kuga.

CARIGRAD 12. (B.) Od 4. do 10. t. m. so se v Bagdadu pripetili 4 novi slučajji kuge, dve osebi pa ste umrli.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
• T R S T •
TOVARNA:
Via Tesa,
vogal
Via Limitana
ZALOGA:
Piazza Rosario št. 2
(Solsko poslopje)
in Via Riborgo št. 21
Telefon št. 670.
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Iz-vršaje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Gene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na pa. obrod
all'eleznico franko

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
na de (sni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.

Prva tržaška tovarna
za izdelovanje ogledal
Čiščenje, zaokroževanje, dekoriranje kristalov
in šip. Popravljanje pokvarjenih ogledal ter
posrebranje istih.
Cene najugodnejše.
Aleksander Rocco - Trst.
Tovarna: Pisarna:
ul. Sette fontane 35. ul. Gelsi 3/a.
Telefon 941.

PROTI PRE
kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upa-danju glasu, itd. itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve paštilje
Čudovit učinek pri peclih, govornikih, prepoved-nikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni
v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah
kakor tudi po celi Evropi.
Skatljica stane 60 stotink.

ZAHVALA.
Podpisana se najiskrenejše zahvaljuje vsem
onim cenjenim osebam, ki so spomin naše
nepozabne matere in soproge
Fani
počastile na katerikoli način. Hvala vsem!
V Trstu, dne 10. februarja 1902.
Rodbina Skapin.

Velikanska rastava pohištva in
tapečarij. Izvenredno ugodne
cene. **VILJEM DALLA TORRE**
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.)
Moje pohištvo doneseno.

Proti malokrvnosti, za rekon-
valescente in v obče za vse šibke
osebe kakor tudi blede deklice
se priporoča
Ravasinijev
železnati kinin.
Sestavljen je iz racionalno izbranih
potrebni kolčin železa in delujočih
prvin kinina.
Steklenice po kron 1-20, 2- in 3-60.
Vdobja se samo v
LEKARNI RAVASINI
v Trstu, Piazza della Stazione št. 3.
Poštne pošiljave s povzetjem.

Hiša hlev in 900 sežnjevi zemlje
v Rocoli je na prodaj. Obrniti se je v Rocoli hlev
585, po domače „pri kanarini“.

FILIJALKA
c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.
V vrednostnih papirjih na V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/2 % 30-dnevni odkaz 2 1/2 %
30- - - 3 1/2 % 6-mesečni - 2 1/2 %
20- - - 3 1/2 % 1-letni - 2 1/2 %

za pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih ban-
kovih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse
v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso
20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.
v vredn. papirjih 2 1/2 % na vsako svoto. V napoleonih
brez obresti.

Nakaznice
na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave
Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Grac,
Sibinj, Inomestu, Ciovee, Ljubljano, Linc, Olomcu
Reichenberg, Saaz in Solnohrad, brez stroškov.

Kupnja in prodaja
bitku 1 1/2 % provizije.
Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjmi.
amčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
Londona, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —
provizija po jako umestnih pogojih.
Kreditna pisma na katerikoli mesto.

Vložki v pohrano.
Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem
kursu.
Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati da
srebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodb

PRIZNANJE
iz kroga velespošt. domačega ženstva!
Gg. Žnideršič & Valenčič
Ilir. Bistrica.

Ne dam mnogo na pretiravana časti-
karska hvalisanja blaga, a vendar sem vsled
Vašega inserata poskusila s testenini Vaše
tovarne, če tudi skrajno nezaupljivo.

Resnici na ljubo pa Vam moram izjaviti,
da so Vaše testenine **zares izborne** ter
presejajo po kakovosti druge enake izdelke.

Nezaupljivost, katero se ima do testenin
druzih tovarn, nikakor tedaj ne veta zaj
Vaše izdelke.

S spoštovanjem
J. ČRNAGOJ
nadučiteljeva žena.

Ljubljana-Barje, 28. nov. 1901.

Prošnja tvrde Prošnja, pazite na
naše prave testenine, ker se skuša drugo iz-
delke za naše prodajati; slučajev in pritožb
imamo obilo.

Naše testenine so vzlic neznatno višji
ceni cenejše kot druge, ker so kuhane dva
do trikrat večje in se jih zaradi tega potre-
buje znatno manj od drugih.

Stavbinsko podjetje **G. TÖNNIES** Stavbinsko podjetje
Ljubljana.
Tovarna za mizarsko orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.
Delavnica za konštrukcijo železa itd.
Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarska dela kakor: kompletna okna za cele
stare in izložna okna na vrteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in druge
pohištva v vseh slogih. — Podobi mehki in trdi vseh vrst kakor: deščice, parkete,
od jermena in navednega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice,
ograje, žične mreže, železne zatvornice na vrteno itd. itd.
Proračuni brezplačno. Reference prve vrste na razpolago.

SREČA TUKAJ.
Spodaj označeni krasni predmeti:
33 komadov „franko“ samo za gl. 3-30
se vdobjo veliko časa, dokler zaloga traja, naravnost od
J. WANDERER, tovarna za ure, Krakov, Stradom 2
vdobjo se
nikaka stenska ura! nikake igrače!
samo rabljivi predmeti od niklja, double pozlačeni in od pristnega srebra s pečatom c. kr.
puncovnega urada.
1 nikeljasta rem. žepna ura, 24 ur idola, jamčena za dober tek.
1 podoba cesarja Fran Josipa I. ali Njeg. svetosti papeža, tudi socialistična na pokrovu ure
1 mošnjček od usnja za to uro.
1 verižica od niklja ali pozlačena z lepim naveskom.
1 jako fino žepno ogledalo, okovano, dvojna šipa.
1 par finih gumbov od duble zlata, patentovni.
6 parov „za ovratnike in prsnike z podlago od biserne matice.“
1 elegantna škatlja za cigare ali cigarete.
1 par uhanov od pristnega srebra s škatljico.
1 kravatna spila od „za gospode ali dame.“
1 prstan „za gospode ali dame.“
15 razglednic iz Krakova, Prage ali Dunaja.
Brezplačno in franco
pošljem moj velik ilustrirani cenik od ur in dragocenosti. — Ta garnitura velja mesto srebrnega prstana
z enim zlatim prstanom od 14 karatov gl. 5-50.

MNOŽINA ZAHVAL JE VSAKOMUR NA UPOGLED.

POMADA od LILJANA. Brez olja in masti! Ne napravi samo vsako lice nežno in pomlajeno, nego tudi belo in brez peg. Solneče pege odpravi vsak z uporabo iste. Cena 3 lonč. gl. 1-50; avstrijski denar 2 gl. s pošto. vred.

ANTIRHEUNIN-MAZILLO proti trganju in zbadanju v rokah. Cena 1 lončič 1 gl. 50 nvc. 2 lončiča 2 gl. 4 lončiči gl. 3-20 s poštino vred ako se denar naprej pošlje.

ŽIVOTNI BALZAM „SALVATOR“
On čisti kri, ker je najboljšo domače zdravilo za notranje in zunanje bolezni, odstranjuje nečiste soko ter s tem daljša človeško življenje. On zdravi vse mogoče in stare rane, kakor tudi vse druge bolezni ki so označene v navodilu prileganjem vsakemu lončiču.
Cena omotu 12 steklenič 2 gl. 50 novč., 24 steklenič 4 gl. 50 novč., — 48 steklenič 8 gl. s poštino ako se denar naprej pošlje lekarni.

Prof. Dr. Concilije **„SALVATOR“** Naročbe naj se pošiljajo na glavno skladišče
INJECTIO v Varaždinu **FR. RIEDLA**
VEGETABILE (Hrvatsko) **lekarna k „SALVATORJU“**
št. 1, II. i III. ter **VARAŽDIN (Hrvatsko)**
CAPSULE VEGETABILE za tajne bolezni

NAJBOLJŠE DOMAČE ZDRAVILO.

Julij Redersen
izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.
Trst. — Via del Torrente št. 558-3. — Trst.
(Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati modrei, umetne roke in noge, berglje, ernanični pasovi, elastični pasovi in negovice, suspensorji, elektroterapični aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga
predmetov za kirurški zdravljenja, angležki predmeti od gumija in neprimeljivi snovi

Važno oznanilo!
Podpisani smatrajo si v dolžnost javiti slavnemu občinstvu, da so **dalmatinska črna, bela, Opolo in istrska vina**, ki se prodajajo v njihovi zalogi v Trstu, ulica delle Legna št. 6 (v dvorišču), analizovana in stavljena pod **stalno kontrolo zavoda za kemično analizovanje, ovlaščenega od c. kr. avstrijskega ministerstva za notranje stvari**. Zato se stavlja na vse sode in boteljke kontrolna in garancijska znamka za pristnost vina. To določbo je izdalo visoko c. kr. ministerstvo za notranje stvari radi pregostega kvarjenja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.
Kdor si torej vkupi vino v naši zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovi, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dajati bolnikom in in konvalescentem, vsled česar se mora zahtevati vedno le garancijsko znatko.
Z vsem spoštovanjem
Braća Buj,
Split-Trst.

JAKOB BAMBIČ
trговец z jedilnim blagom
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navednega in najfinejega. — **Najfineje testenine**, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja naravno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franco.
Priporoča se pri najsolidnejšem delu in zmernimi cenami.

Novi tržaški
pogrebni zavod!
Podpisani ima čast javljati slav-
nemu slovenskemu občinstvu, da je
gor imenovan pogrebni zavod po raz-
nih zaprekah, zopet v narodnih rokah.
Oprave ima take in toliko, da
zamore prirediti vsakovrstnih pogre-
bov. V prodajalnici na lesnem trgu
št. 4 (pred kavarno „Armonia“) ima
strankam na razpolago vse potrebno
za kinčanje mrtvaških odrov, kakor
vence, vsakovrstne cvetlice, mrtvaške
obleke, krste sveče itd. Pripravlja
se vsakovrstnih slovenskih napisov
na trakove za mrtvaške vence in se
postrže tudi s pravilnimi nagrobnimi
napisi.
Nadejajo se, da nas sorodniki
obiščejo pri vsaki žalostni priliki se
beležni udano
Pogrebni zavod.

Ste li gluhi??
Vsaka vrst gluhosti in slabega sluha
se ozdravi z našo novo iznajdbo. Samo glu-
horojeni so neozdravljivi. Šumenje v ušesih,
preneha takoj. Opisati Vaš slučaj. Preisko-
vanja in navodila brezplačna. Vsaki se za-
more z malimi troški doma sam ozdraviti.
Internationalni zavod za zdravljenje ušes.
596 La Salle Ave., Chicago, Ill.

Operateur kurjih oces
(kalist)
diplomatični specialis-
Giordani ima svoj ambu-
latorij na Korzu št. 23 II.
Ordinuje od 8. predp. do
6. pop. Izvršuje odstranitev
kurjih oces in zaraslih nohtov tudi v najbolj kom-
pliciranih slučajih na poseben način in brez ni-
kakršnih bolečin.

Gostilna „Al Transwaal“.
prej „Anteo Gobbo“ Via dello Scoglio.
(nasproti Drejevi pivovarni)
Podpisani priporoča I. vrste istrska, vi-
pavska in dalmatinska vina, refošk, kraški
teran, Opolo, prosekar, nadalje Dreherjevo-
pivo, Plzensko in Spaten v botiljkah.
Domača kuhinja vedno pripravljena.
Kroglišče. Svojim rojakom se toplo pripo-
roča
Fran Benčič, krčmar.

IVAN KRŽE
Trst. — Piazza S. Giovanni št. 6. — Trst.
Trgovina s kuhinjsko posodo vsake vrste
iz zemlje, porcelana, železa, kositarja in stekla;
velik izbor pletenin in lesenega blaga. Lesene
pipe iz najboljšega tisovega lesa z gobo ali
napge zbobe.

Samo 16 K.
Naznanjamo vsem
veščakom, častnikom
poštini. železniškim
in redarskim urad-
nikom kakor tudi
vsakomur ki rabi
dobro uro, da smo
opreželi edino raz-
prodajo novoznaj-
dene originalne genf-
ske 14-karatne re-
mont. ure zlatega
elektro-plaque, „se-
stav glashütte“. Te
ure imajo protimag-
netične precizis k
urni stroj so najtančnejše regulirane in preskušene
in dajamo z vsako uro 3-letno pismono jamstvo. Okrov
ki je sestavljen od treh odskočnih pokrovčkov, je
moderno in krasno izdelan ter napravljen iz novo iz-
najdene ameriške goldinske kovine ter prekrit s
14-karat. zlatom, tako, da je podoben čistemu zlatu,
in vsaki jo ne morejo razločevati od prave ure, ki
velja 200 kron. Edina ura na svetu, katera ne zgubi
nikoli zlatega lica. Sprejeli smo v 6 mesecih 10.000
dodatnih naročb in okoli 3000 pohvalnih pisem. Cena
uri za gospode ali dame le 16 kron poština in col-
nina prosta. Vsaki uri je brezplačno prilegan moš-
njič-k od usnja. Krasne in moderne verižice od zla-
tega plaque za gospode ali dame (tudi ovratnice) po
3 — 5. — in 8. — K. Ako ura ne ugaja, se sprejme
nazaj vsled česar se nima nobenega rizika. Razpo-
šiljanje po poštnem povzetju ali predplačilo.
Naročbe je pošiljati na **Razpošiljanje ur**
„Chronos Basel (Švica)“. Za pisma v Švico je
staviti znamko za 25 stot., na dopisnice 10 stot.

Spoštovane slovenske gospodinje!
Zahtevajte pri svojih trgovcih
ново
Ciril-Methodijevo
cikorijo.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu
zavaruje
proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju,
proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.
Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:
Glavnica društva . . . . . gl. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na 13.326.316-98
življenje . . . . .
Premijna rezerva zavarovanja proti 1.632.248-22
Prognju . . . . .
emijna rezerva zavarovanja blaga 49.465-07
R pri prevažanju . . . . . 500.000—
Rezerva zavarovanja proti premi-
njan u kurzov, bilanca (A) 333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premi-
njanju kurzov, bilanca (B) 243.331-8
Rezerva specijalnih dobičkov za-
varovanja na življenje . . . . . 500.000—
Občna rezerva dobičkov 1.187.164-88
Urad računateljstva:
Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).